

§ 123

Remiss av förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

KSN-2024-01318

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** remittera förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning till remissinstanserna som anges i ärendets bilaga 3.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden har överlämnat ett förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och antagande.

Kommunstyrelsen föreslås remittera förslaget till reviderad handlingsplan till berörda nämnder, bolagsstyrelser och aktörer på funktionshinderområdet inför slutligt antagande i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 16 april 2024
- Bilaga 1, remissversion av reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Bilaga 2, gällande handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Bilaga 3, remissinstanser
- Bilaga 4, protokollsutdrag omsorgsnämnden 22 april 2024 § 30

Beslutsgång

Ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Det är för många ord i dokumenten. Det är mycket bättre att skriva färre ord i kommunala dokument och i stället vara rakt på sak med vad man vill åstadkomma, hur det kan följas upp och vem som är ansvarig inom kommunen för att det blir genomfört. Att ägna mycket tid åt långa dokument som få läser och många berörda inte förstår är slöseri med dyrbar tid.

Kommunens stöd till föreningar kopplade till funktionsnedsatta måste förbättras. Allt för mycket kommunala mantimmar används inte för aktiviteter som bidrar till ett aktivt stöd eller konkreta förbättringsinsatser. Genom ett mer projektorienterat samarbete kan en mer konkret handlingsplan de facto bidra till att livsvillkoren för våra funktionsnedsatta förbättras.

Antal möten anser vi är en dålig indikator på att villkoren för funktionsnedsatta förbättras. Det är viktigt att en handlingsplans mål och valda indikatorer de facto kan mätas. Och att effekten av måluppföljningen är att påvisbara förbättringar för målgruppen förverkligats. Med fördel kan de möten som sker vara projektorienterade där kommunen tillsammans med berörda föreningar följer upp hur olika aktörer genomför insatser som leder mot önskade förbättringar.

Individens behov ska alltid vara i centrum. Det blir dock lätt floskler som inte kommunen tillräckligt kan matcha i handling. Då är det bättre att vara tydliga med att rättvist behovsstöd ska ges inom begränsade ramar.

Hur tänker kommunen när man vill öka IT kompetensen hos målgruppen för nämndens insatser? Att nämndens egna handläggning med mera bättre behöver moderniseras med hjälp av beprövad IT-teknik måste ses som en självklarhet. Att målgruppen, våra funktionshindrade, ska få ökad IT-kompetens är en mycket komplex fråga och behöver i så fall vara betydligt specifikare kopplat till delmålgrupper inom målgruppen som har förutsättningar att ta till sig dessa tekniska hjälpmedel. Många inom målgruppen har inte, får inte och behärskar inte till exempel mobilt bank-id.

Som jag förstått det är det otydligt vilka som är den tänkta målgruppen är avseende informationen som går att finna på <https://varochomsorg.uppsala.se/funkit/vara-kurser/hitta-information-pa-myndigheters-hemsidor/>. Om målgruppen framförallt är godemän skadar det inte att vara tydliga med det. Om det är godemän som är huvudmålgruppen kan jag förstå om man anser att en indikator på antal besökare på en sådan sida kan ge en indikation på att man ger de gode männen ett bra stöd för att kunna stötta sina klienter på ett bättre sätt. Med fördel kan nästa handlingsplan vara tydlig med vilken målgrupp man avser att skapa förbättringar för. Målgrupper som kan vara människor i direkt behov av stöd eller andra än kommunen som stöttar dessa personer för att deras vardagsliv ska fungera så bra som möjligt.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-04-16

Diarienummer:
KSN-2024-01318

Handläggare:
Karin Eduards

Remiss av förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** remittera förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning till remissinstanserna som anges i ärendets bilaga 3.

Ärendet

Omsorgsnämnden har överlämnat ett förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och antagande.

Kommunstyrelsen föreslås remittera förslaget till reviderad handlingsplan till berörda nämnder, bolagsstyrelser och aktörer på funktionshinderområdet inför slutligt antagande i kommunstyrelsen.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret. Omsorgsnämnden har berett förslaget den 22 april 2024 § xx. Protokollsutdrag biläggs ärendet som bilaga 4.

Förslaget till reviderad handlingsplan har tagits fram i samverkan med förvaltningar och bolag i kommunkoncernen. Dialog har förts med Funktionsrätt Uppsala och brukareexperter på området inom ramen för framtagandet av förslaget.

Föredragning

Kommunfullmäktige fastställde Uppsala kommuns program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 12 december 2016 § 239. I samband med ärendets behandling i kommunstyrelsen antogs en handlingsplan tillhörande programmet, som senare reviderades av kommunstyrelsen 22 november 2017 § 234.

Programmet syftar till att skapa förutsättningar för en ökad trygghet samt att upplevelsen av frihet, delaktighet och självbestämmande ska stärkas för personer med funktionsnedsättning. Programmet syftar även till att medvetandegöra om personer med funktionsnedsättningar situation samt verka mot stigmatisering.

Förslagen till program och handlingsplan som beslutades i fullmäktige och styrelse som kommunövergripande styrning togs fram av omsorgsnämnden, som också tagit fram det föreliggande förslaget till reviderad handlingsplan. Omsorgsnämnden har ansvaret för samordning och stöd i programmets genomförande samt genomförande av programuppföljning.

Beslutet att revidera handlingsplanen fattades av kommunstyrelsen inom ramen för uppföljningen av program och planer år 2021, den 24 november 2021 § 326. Revideringen bedömdes nödvändig för att nå måloppfyllelse och reda ut kopplingar till Agenda 2030, Förenta nationernas handlingsplan med globala mål för hållbar utveckling. Nämnder och bolagsstyrelser bedömdes behöva ökat stöd i att systematiskt arbeta med planering, genomförande och uppföljning kopplad till programmet som handlingsplanen ska stödja.

I det arbete som skett för att ta fram förslaget till reviderad handlingsplan har förvaltningar och bolag kunnat lyfta de områden som de sett som prioriterade för att stärka möjligheten till delaktighet och dialog för personer med funktionsnedsättning. Funktionsrådet Uppsala kommun och brukareexperter har varit viktiga att fånga individens behov. Omvärldsbevakning har skett för att omhänderta direktiv och instruktioner som myndigheter lämnat inom området. I revideringen har samordning också skett med kommunens program och handlingsplaner på andra områden i syfte att ensa styrningen.

En utmaning i handlingsplanens revidering har varit att synen på och terminologi kring exempelvis inkludering och delaktighet, medskapande och egenmakt har utvecklats sedan programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning antogs år 2017. En viss anpassning har kunnat ske i förslaget till reviderad handlingsplan, men i några aspekter kring exempelvis funktionsrättsperspektivet och diskriminering har programmets ramar gjort att förslaget till handlingsplan inte i alla delar kunna fånga utvecklingen på ett fullt ändamålsenligt sätt. Såväl programmet som handlingsplanen kan behöva revideras i samband med nästa uppföljnings- och revideringsperiod, som startar år 2027.

Förslaget till reviderad handlingsplan i ärendets bilaga 1 föreslås gälla för tidsperioden 2025–2026 och innehåller åtgärder utifrån programmets nio målområden: Demokrati och inflytande, Bemötande och kompetens, Information och kommunikation, Fysisk tillgänglighet, Utbildning, Arbete och sysselsättning, Bostad, Vardags- och familjeliv samt Kultur, fritid, idrott och hälsa.

Åtgärderna i handlingsplanen syftar till att ge stöd att uppnå programmets mål och berör i vissa fall alla kommunens nämnder och helägda bolag. Några prioriterade områden är universell utformning, stärkt tillgång till arbetsmarknaden samt metoder för att möta ofrivillig ensamhet. Flera av åtgärderna förväntas genomföras genom att

kommunen tar tillvara brukarexperters, funktionsrättsorganisationers och civilsamhällets kompetens och förmågor.

Inför den reviderande handlingsplanens planerade antagande i kommunstyrelsen under hösten 2024 föreslås förslaget remitteras till nämnder och bolagsstyrelser samt organisationer på området i enlighet med ärendets bilaga 3. Inom ramen för remitteringen planeras också ett informationsmöte kring den reviderade handlingsplanen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 16 april 2024
- Bilaga 1, remissversion av reviderad handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Bilaga 2, gällande handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Bilaga 3, remissinstanser
- Bilaga 4, protokollsutdrag omsorgsnämnden 22 april 2024 § xx

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och biträdande
stadsdirektör

Aktiverande styrdokument

Datum:
2024-04-22

Diarienummer:
OSN-2023-00476

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Omsorgsnämnden

Handlingsplan för program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avser skapa förutsättningar för en ökad inkludering och trygghet. Samt att upplevelsen av frihet, delaktighet och självbestämmande ska stärkas för personer med funktionsnedsättning. Programmet syftar även till att medvetandegöra målgruppens situation samt motverka stigmatisering.

Detta är handlingsplanen kopplad till *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*. Handlingsplanen har fokus på prioriterade åtgärder för valda nämnder och bolag och förtydligar programmets implementering, genomförande av målsättningar och åtgärder samt uppföljning av dessa.

Handlingsplanen innehåller åtgärder utifrån programmets nio målområden. Dessa är

1. Demokrati och inflytande
2. Bemötande och kompetens
3. Information och kommunikation
4. Fysisk tillgänglighet
5. Utbildning
6. Arbete och sysselsättning
7. Bostad
8. Vardags- och familjeliv samt
9. Kultur, fritid, idrott och hälsa

Syfte

Syftet med handlingsplanen till *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* är att stärka måluppfyllelse och intensifiera programmets implementering genom att specificera prioriterade åtgärder och indikatorer utifrån programmets målområden.

Åtgärderna i handlingsplanen ska underlätta för nämnder och bolagsstyrelser att prioritera och integrera programmet i sina verksamhets- och affärsplaneringar. På så sätt kan handlingsplanen bidra till snabbare måluppfyllelse av *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*.

Omfattning

Sedan programmet antogs 2016 har bland annat Agenda 2030¹ tillkommit. Arbetsätt och retorik vad gäller arbetet med funktionsrättsfrågor har också utvecklats och 2017 beslutade riksdagen om nytt mål och inriktning för funktionshinderpolitiken. Det nya

---

¹ FN:s globala utvecklingsmål, Agenda 2030, är idag en del av Uppsala kommuns styrning. Det är till exempel integrerat i kommunens styrdokument Mål och budget. En stor del av detta är att minska ojämlikheter och orättvisor.

och nu gällande målet för funktionshinderpolitiken² är: *att med FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.*

Myndigheten för delaktighet beskriver att ett arbete som utgår från befolkningens mångfald måste inkludera funktionsnedsättning³ som en variabel, som att

- säkerställa tillgänglighet och delaktighet för människor med olika fysiska och psykiska funktionsnedsättningar
- verka för jämlika förutsättningar oavsett funktionsförmåga
- skapa delaktighet oavsett socioekonomisk bakgrund.

För att nå det nationella målet ska genomförandet av funktionshinderpolitiken inriktas mot fyra områden. Dessa är principen om universell utformning⁴, identifiera tillgänglighetsbrister och åtgärda dem, individuellt stöd och lösningar samt förebygga och motverka diskriminering. I möjligaste mån har revideringen av handlingsplanen inkluderat nu gällande nationell politik samt Agenda 2030.

Ansvar, genomförande och spridning

De övergripande målen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska alla kommuns nämnder och bolagsstyrelser ta ansvar för att uppfylla.

Handlingsplanen har inom ramen för åtgärder utsett samordnande funktions och ansvariga för att genomföra respektive åtgärd. Varje nämnd och styrelse ansvarar för att integrera åtgärder i sina verksamheter och planering samt genomföra åtgärden inom sina verksamhetsområden.

Arbetet kan med fördel bedrivas i samverkan i kommunen, samt med civilsamhället, funktionsrättsrörelsen, brukareexperter och andra viktiga parter utifrån åtgärden eller målområdet.

Handlingsplanen gäller för tidsperioden 2025-2026.

---

² [Mål för funktionshinderspolitiken - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491010) 240103

³ [Mål och inriktning funktionshinderspolitiken - MFD](#) 231127

⁴ Universell utformning handlar om att bredda spektrat av användare för att utveckla lösningar som redan från början fungerar för så många människor som möjligt. Då undviks onödiga anpassningar i efterhand och tillgängligheten ökar från start. Det som är helt nödvändigt för vissa blir bra för många och bekvämt för de flesta. (MFD, 231215)

Målen åtgärder, indikatorer samt ansvariga

Målområde 1 - Demokrati och inflytande

Programmets mål är att invånare med funktionsnedsättning ska kunna ha samma makt över sina liv som andra invånare har i Uppsala kommun. Alla ska ha möjlighet att bidra efter förmåga, ta del av information och föra fram sina synpunkter. Alla medborgare ska garanteras delaktighet och tillgänglighet vid allmänna val.

För detta ska metoder, strukturer och system för brukarinflytande utvecklas och användas. Personer med funktionsnedsättning och brukarorganisationernas erfarenheter och kunskaper ska tas till vara både i kommunens verksamheter och inför beslut som påverkar personer med funktionsnedsättning. Mer specifikt ska en konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning alltid göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut.

Återkommande dialoger och samverkan ska ske mellan företrädare för Uppsala kommun, brukare, närstående och brukarorganisationer.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
1.1. Följ upp att det är tydligt för personer med funktionsnedsättning hur synpunkter till kommunen kan lämnas och hur de hanteras. Följ upp att de som lämnat synpunkter upplever att de fått återkoppling på dessa.	OSN	Nämnder och bolag med synpunkts-hanterings-system	2025-2026
1.2. Möjliggör för personer med funktionsnedsättning att utöva sina rättigheter genom att i högre grad öppna upp för deltagande i fora som hanterar frågor som berör dem, på individnivå, verksamhetsnära och politisk nivå.	OSN	Alla nämnder och bolag	2025-2026

Indikatorer

- andel nämnder och bolag som har öppna möten eller fora där brukareexperter eller representanter från funktionsrättsrörelsen kan komma i dialog

Målområde 2 – bemötande och kompetens

Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning, bemötas med kunskap och respekt av medarbetare i kommunens samtliga verksamheter, ha reella möjligheter att bestämma i frågor som gäller dem och erbjudas personcentrerat och samordnat stöd.

Uppsala kommun ska i samverkan med myndigheter arbeta för att förebygga att personer med funktionsnedsättning faller mellan organisatoriska mellanrum. Samordnad individuell plan (SIP) ska implementeras och användas.

För detta ska relevant kompetens säkerställas hos medarbetare vars arbete berör personer med funktionsnedsättning. Kompetensutveckling kring tillgänglighet och delaktighet ska utgå från ett brukarperspektiv. Utbildning i bemötande och värdegrundsfrågor rörande personer med funktionsnedsättning ska erbjudas förtroendevalda.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
2.1 Säkra att medarbetare har kompetens att bemöta individer oavsett funktionsnedsättning samt hantera frågor som berör dem genom prioriterade satsningar. I utvecklingsarbetet kan personer med funktionsnedsättning och/eller funktionsrättsrörelsen bidra med erfarenheter och behov.	OSN	Alla nämnder och bolag	2025-2026
2.2 Utveckla samverkan med myndigheter, civilsamhället samt Region Uppsala kring samsjuklighet och psykiatriska funktionsnedsättning för att minska konsekvenserna av organisatoriska mellanrum mellan huvudmännen för dessa individer.	OSN	OSN, SCN, AMN, UBN och ÄLN	2025-2026
2.3 Säkra arbetssätt som möjliggör att undersökningar som mäter bemötande kan användas för att göra anpassningar som möter behov hos personer med funktionsnedsättning.	OSN	OSN, ÄLN, AMN, UBN, SCN, Uppsalahem AB samt Uppsala kommun Arena och Fastigheter AB	2025-2026

Indikatorer

- Andel medarbetare som gått utbildning i IBIC på lärportalen
- Andel medarbetare som gått utbildning i diskriminering med fokus på diskrimineringsområde 6, funktionsnedsättning.
- Antal SIP

Målområde 3 – information och kommunikation

I Uppsala ska alla kunna ta del av information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.

Alla ska ges förutsättningar att använda och utveckla sin kommunikativa förmåga. Kommunala verksamheter ska arbeta för att informera på ett sätt som når alla oavsett funktionsnedsättning. Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK⁵) ska utvecklas, användas och spridas inom Uppsala kommuns verksamheter.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
3.1 Säkra att det finns rutiner som stödjer att beslut och information kommuniceras så att den som berörs förstår hur beslutsprocessen går till samt innebörden av beslutet.	OSN	OSN, ÄLN, SCN, AMN, PBN och UBN	2025-2026
3.2 Skapa arbetssätt med stöd av civilsamhället kring kompetenshöjande insatser som kan leda till att individer med funktionsnedsättning får en bättre funktionalitet och delaktighet. Målgruppens behov, erfarenheter och kompetens ska tillvaratas i arbetet.	OSN	KTN, IFN, OSN, SCN och AMN	2025-2026
3.3 Samordna kommunens arbete med att öka IT-kompetensen för personer med funktionsnedsättning så att resurserna kan användas mer systematiskt.	OSN	KTN, UBN, ÄLN och OSN	2025-2026

Indikatorer

- Antal besökare på Funk-ITs hemsida

⁵ [Om alternativ och kompletterande kommunikation \(AKK\) - infoteket \(regionuppsala.se\)](https://regionuppsala.se) 231129

Målområde 4 – Fysisk tillgänglighet

Alla ska tryggt kunna förflytta sig, vistas i och använda Uppsalas inne- och utemiljö.

Tillgängligheten ska öka i offentliga lokaler och dess utemiljöer. Resor med färdtjänst och andra samhällsbetalda resor som såsom skolskjuts ska vara trygga, pålitliga och ändamålsenliga för den enskilde. I den mån kommunen har rådighet ska parkeringsplatser för rörelsehindrade ökas för ökad tillgänglighet till det offentliga rummet.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
4.1 Utveckla arbetet med dialog och delaktighet i stadsbyggandet för att bättre ta tillvara kunskap och erfarenheter från funktionsrättsrörelsen samt brukare.	KS	GSN, UBN, KS, PBN, Uppsala kommuns skolfastigheter AB, Uppsala kommun arenor och fastigheter AB, samt Uppsalahem AB	2025-2026
4.2 Förtydliga vad principen om universell utformning innebär och tillämpa den vid byggande och ombyggnation i kommunen.	KS	De nämnder och bolag som hanterar byggande och ombyggnation	2025-2026
4.3 Ta fram arbetssätt för att utvärdera kommunala miljöer som riktar sig till allmänheten utifrån tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Målgruppens erfarenheter och behov ska tas tillvara vid utformande av metod för utvärdering.	OSN	GSN, OSN, SCN, UBN, PBN, KS, Uppsala kommuns skolfastigheter AB samt Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	2025-2026
4.4 Säkra inflytande från brukareexperter och funktionsrätt inom verksamheten för samhällsbetalda persontransporter för att resorna ska bli tryggare, pålitligare och ändamålsenligare för den enskilde.	GSN	OSN, ÄLN, UBN	2025

Indikatorer

- Tillgänglighetsronder (tex arbetsmiljö(skydds)ronder med tillgänglighetsperspektiv) är utvecklade och används.

Målområde 5 - utbildning

Alla barn, ungdomar och vuxna ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att både nå kunskapsmålen och använda sin kunskap och förmåga i vardagslivet.

Utbildningsmiljön ska vara utformad så att alla kan delta oavsett funktionsnedsättning. Utbildningsmiljön ska även vara tillgänglig för vårdnadshavare och besökare.

Möten mellan elever från olika skolformer ska främjas i syfte att motverka stigmatisering av barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
5.1 Skapa arbetssätt som säkrar att lärare och andra medarbetare i skolmiljön kan stötta elever med funktionsnedsättning i att delta i undervisning och nå målen.	UBN	OSN och UBN	2025-2026
5.2 Stärk samordningen mellan UBN, SCN, OSN och AMN vad gäller barn, unga och vuxna med bristande skolgång, så att de kan delta i utbildning och klara målen oavsett anpassad eller vanlig skolgång.	UBN	UBN, OSN, SCN och AMN	2025-2026

Indikatorer

- Andel pedagoger som får möjligheten att ta del av handledning, konsultation och kompetensutvecklande insatser med fokus på barn med funktionsnedsättning.
- Antal legitimerade lärare och speciallärare per elev i anpassad skola
- Indikatorer från undersökningen liv och hälsa ung⁶ kring hur elever med funktionsnedsättning uppfattar utbildningsmiljön
- SIP där flera förvaltningar är part
- Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel i procent

---

⁶ [Liv och hälsa ung - Region Uppsala](#)

Målområde 6 – Arbete och sysselsättning

Allas arbetsförmåga ska tas tillvara.

Uppsala kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare och även verka för att privata arbetsgivare tar sitt ansvar så att personer med funktionsnedsättning kan finna, få och behålla ett arbete. Möjligheterna till anpassade arbetsplatser, arbetsuppgifter och arbetstider ska öka för att alla ska kunna arbeta efter sin förmåga och sina förutsättningar.

Uppsala kommun ska stärka möjligheten till meningsfull sysselsättning för personer vars funktionsnedsättning försvårar ett ordinarie arbete.

Tillgången till praktikplatser för personer med funktionsnedsättning, exempelvis anpassade gymnasieskolans elever, ska öka.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
6.1 Säkra att systematik finns för att genom normkritisk rekrytering, inkluderande arbetsplatser samt anpassade anställningsvillkor öka antalet anställda med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.	KS/HR	Alla nämnder och bolag	2025-2026
6.2 Genom samverkan inom kommunkoncernen, samt med civilsamhället och näringslivet, främja ett bredare utbud av arbetsmarknadsinsatser för personer med funktionsnedsättning.	AMN	Alla nämnder och bolag	2025-2026
6.3 Stärk samordning mellan UBN, AMN och OSN så att fler personer med funktionsnedsättning kan etablera sig på arbetsmarknaden eller genom fortsatta studier då de slutar i anpassad gymnasieskola.	UBN	AMN, OSN, UBN	2025-2026
6.4 Utveckla nya, och stöd befintliga, fungerande modeller som ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att närma sig arbetsmarknaden.	AMN	AMN, OSN, SCN och UBN	2025-2026

Indikatorer

- Antal medarbetare som gått utbildningen En arbetsplats för alla - webbutbildning om diskriminering i lärportalen.
- Antalet arbetsmarknadsanställningar

Målområde 7 - Bostad

Alla ska ha och kunna leva i en bostad som är anpassad efter individens behov.

Möjligheten att välja sin bostad och att flytta ska öka för personer som på grund av sin funktionsnedsättning har beslut om särskilt boende.

Uppsala kommun ska utreda alternativa lösningar i syfte att säkerställa att en funktionsnedsättning inte innebär ökade boendekostnader för den enskilde.

Skyddade boenden ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
7.1 Utveckla samarbete mellan brandförsvaret samt funktionsrättsrörelsen för att nå ut med information om individanpassat brandskydd för personer med funktionsnedsättning.	RÄN	OSN, RÄN, SCN, Uppsala Hem AB	2025-2026
7.2 Stärk förutsättningarna för digital delaktighet i hemmet för personer med funktionsnedsättning utifrån principen om digitalt först ⁷ samt möjligheten att nyttja välfärdsteknik och det stöd som digitaliseringen erbjuder. Detta genom att stötta individen så att de har tillgång till internet och kan tillgodogöra sig tekniken på ett informationssäkert sätt.	OSN	OSN, KTN, IFN, SCN, AMN, UBN och ÄLN	2025-2026

⁷ [policy-for-digital-transformation.pdf \(uppsala.se\)](https://www.uppsala.se/politik-och-utveckling/utveckling/utvecklingsplaner/2023-2026/policy-for-digital-transformation.pdf)

Målområde 8 – Vardags och familjeliv

Alla personer med funktionsnedsättning och deras närstående ska ges det stöd som behövs för ett välfungerande vardags- och familjeliv. Personer med funktionsnedsättning ska ges det stöd och råd som behövs för att efter önskemål leva ett så självständigt liv som möjligt med respekt för privatlivet.

Samordning av insatser till familjer med barn med insatser från mer än en förvaltning ska utökas och förbättras. Barn med funktionsnedsättning och deras familjer ska ges stöd och insatser så att barnet upplever samma rättigheter och friheter som andra barn.

Det ska vara möjligt för personer med beslut om särskilt boende att bo tillsammans med någon annan.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
8.1 Utveckla nya och stöd befintliga, fungerande arbetssätt för samordning och möjlig samhandläggning av personer med funktionsnedsättning och deras familjer så att insatser och åtgärder kan ges på ett samlat sätt.	OSN	AMN, IFN, OSN, SCN och UBN	2025-2026
8.2 Stärk arbetet med att inkludera individer med funktionsnedsättning i framtagande och genomförande av aktiviteter som berör dem.	OSN	AMN, IFN, KTN, OSN, SCN, UBN, ÄLN, samt GSN (särskild kollektivtrafik)	2025-2026

Indikatorer

- antal samhandlagda ärenden mellan förvaltningar
- andel aktivitets- och genomförandeplaner där individer varit medskapande och medbestämmande i framtagning

Målområde 9 – Kultur, fritid, idrott och hälsa

Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter.

Den fysiska tillgängligheten i Uppsalas kulturutbud ska öka. Fritidshem, fritidsklubbar, fritidsgårdar, lekplatser och kulturskola ska vara tillgängliga för alla barn och ungdomar.

Utbudet av och tillgängligheten till olika motionsalternativ för personer med funktionsnedsättning ska öka. Föreningar och andra aktörer som erbjuder anpassade motions- eller kulturaktiviteter ska erbjudas stöd och utbildning.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
9.1 Säkra att informationen finns om var tillgängliga lekmiljöer och utegym är lokaliserade så att personer med funktionsnedsättning kan använda dem.	GSN	IFN, GSN, PBN och UBN	2025-2026
9.2 Säkra arbetssätt som gör att kommunen når ut till personer med funktionsnedsättning som upplever ofrivillig ensamhet för att fånga upp behov och möjliggöra socialt deltagande, gemenskap eller annat som bidrar till ökat välmående för målgruppen.	OSN	KTN, IFN, ÄLN, SCN, OSN och AMN	2025-2026

Indikatorer

- Andel lekplatser och utegym där principen om universell utformning anammats och anpassningar gjorts för att öka funktionaliteten för personer med funktionsnedsättning.
- Andel besökare med funktionsnedsättning som upplever att de kan tillgodogöra sig lekplatsen eller utegymmet.
- Liv och hälsa enkäten, socialt deltagande

Uppföljning

Omsorgsnämnden är ansvarig för handlingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av handlingsplanen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen.

Omsorgsnämnden följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning, vilket också skett med denna handlingsplan som tagits fram av förvaltningarna i samverkan.

Som stöd i uppföljning av arbetet med handlingsplanen kan workshops/dialoger genomföras med barn, unga och vuxna brukare experter eller representation från funktionsrättsrörelsen.

Begreppsförteckning

Brukare - (inom socialtjänst) person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten.

En bland flera olika definitioner inom socialtjänstområdet är att brukare är en person som använder det offentliga välfärdssystemets tjänster. Enligt Socialstyrelsens definition är brukare en person som inte har alternativ att välja i frågan om vem som ska utföra en viss tjänst (till skillnad från en kund) men kan istället vara med och påverka insatsens utformning (till skillnad från en klient).

Inom socialpsykiatri används följande definition av brukare: Person som får vård eller stöd av olika psykiatriska eller socialpsykiatriska verksamheter.

En bredare definition för denna handlingsplan skulle kunna formuleras som: *En grupp personer med funktionsnedsättning som söker och/eller blivit beviljade insatser enligt SoL eller LSS.*

Brukareexperter är personer som utifrån egen erfarenhet av funktionsnedsättning utbildat sig till brukareexperter. En anhörig till någon som har funktionsnedsättning kan också utbildas till brukareexpert. Brukarexperten vet vad som hjälpt just hen och vad som upplevts som negativt respektive positivt i hens unika situation.

IBIC Individens behov i centrum är ett arbetssätt som används för att beskriva resurser, behov och mål för personer med behov av stöd i det dagliga livet som Socialstyrelsen tagit fram.

Kolada – KOrmmun och LAndstingsDAtabasen. Kostnadsfri databas för kommuner och regioner som samlar data utifrån bland annat nationella enkäter om upplevd kvalitet i socialtjänsten.

LSS är en förkortning för lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Samhandläggning att individer som har behov från mer än en nämnd kan få uppfatta kommunen som en samlad huvudman trots att flera nämnder hanterar ärendet.

SIP Samordnad individuell plan (SIP) syftar till att säkerställa samarbetet mellan huvudmännen så att alla, oavsett ålder eller problem, ska få sina behov tillgodosedda av vård och omsorg. Planen samordnar insatserna mellan hälso- och sjukvården och kommunen och minskar risken för att individen ska "falla mellan stolarna". Inkluderas av flera lagrum, som SOL, lag (2017:30) om hälso- och sjukvårdslag, lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård mfl.

SOL är en förkortning för Socialtjänstlagen (2001:453)

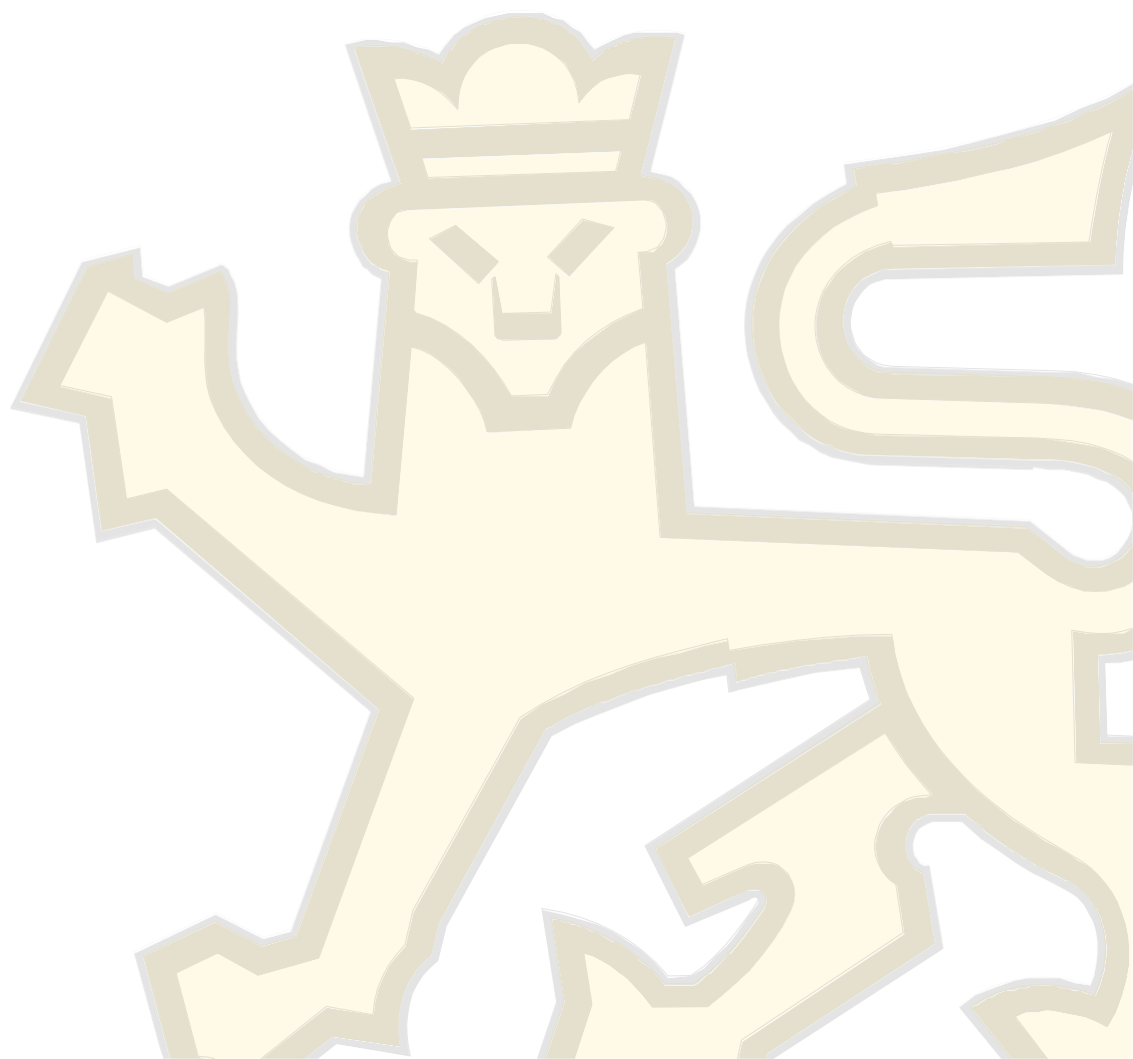
SPIS står för samordnad planering av insatser och stöd och avser samverkan inom kommunen. SPIS används när ordinarie samverkan inte fungerat och förvaltningar/verksamheter (AMF, SCF, UBF, VOF) har individärenden som behöver lösas gemensamt. Då fungerar SPIS som en strukturerad metod för att fördela ansvarsfrågan och erbjuda individen samordnat stöd.

Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

---

Ett aktiverande dokument som kommunstyrelsen fattade beslut om 2016-11-23.

Reviderad 2017-11-22.

Dokumentnamn
Handlingsplan för full delaktighet för personer
med funktionsnedsättning

Fastställd av
Kommunstyrelsen

Gäller från
2016-12-12

Sida
1 (7)

Inledning

Programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning syftar till att skapa förutsättningar för en ökad trygghet samt att upplevelsen av frihet, delaktighet och självbestämmande ska stärkas för dessa personer. Programmet syftar även till att medvetandegöra målgruppens situation samt verka mot stigmatisering.

Kommunfullmäktige fastställer programmet och för att förtydliga programmets implementering, genomförande av prioriterade delmål och åtgärder samt uppföljning av dessa tas en handlingsplan fram.

Syfte

Programmet ska fungera som underlag till Mål och budget samt för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner. Programmets övergripande mål samt prioriterade delmål/åtgärder ska integreras i nämndernas och bolagsstyrelsernas årliga verksamhetsplanering. Handlingsplanens syfte är att tydliggöra ansvarsfördelningen för genomförande av de prioriterade delmålen/åtgärderna.

Omfattning

Handlingsplanen gäller för Uppsala kommuns nämnder och bolagsstyrelser. Kommunstyrelsen är dokumentansvarig för programmet och beskriver i handlingsplanen vilka nämnder och bolagsstyrelser som särskilt ansvarar för att arbeta med de prioriterade delmålen/åtgärderna i programmet. Omsorgsnämnden tilldelas ansvaret för samordning och stöd i programmets genomförande och implementering samt genomförande av programuppföljning.

Mål

De övergripande målen ska alla nämnder och bolagsstyrelser ta ansvar för att uppfylla. Vid planering av åtgärder ska huvudansvarig nämnd/bolagsstyrelse särskilt ta hänsyn till barns, äldres samt kvinnor och mäns situation i syfte att motverka flerfaldig diskriminering eller missgynnande som inverkar på individens möjlighet till jämlika levnadsvillkor.

Där så är möjligt ska indikatorer utifrån kön och ålder tas fram.

Huvudansvar för delmål, åtgärder och övergripande mål

I handlingsplanen framkommer vilka nämnder och bolag som utsetts av kommunstyrelsen att ansvara eller ha huvudansvar för prioriterade delmål/åtgärder. Ansvarig för delmål/åtgärd och huvudansvarig för delmål/åtgärd ska bidra till genomförandet av dessa inom sina verksamhetsområden. De övergripande målen, delmålen och åtgärderna ska inkluderas i nämndernas och bolagens verksamhetsplaner. Målen ska omsättas i praktisk handling. Alla nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att bidra till genomförandet av de övergripande målen genom åtgärder i sina verksamhetsplaner och affärsplaner.

1. Demokrati och inflytande

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärder tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 9, 12, 13, 19, 21, 24 och 29.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Medborgare med funktionsnedsättning ges samma makt över sina liv som övriga medborgare i Uppsala kommun.	Alla nämnder och bolag	
Alla oavsett funktionsnedsättning, ska ha möjlighet att ta del av information och föra fram sina synpunkter i Uppsala kommun.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Metoder för brukarinflytande ska utvecklas och användas.	OSN, GSN, AMN, SCN, ÄLN	OSN	
Strukturer och system för brukarinflytande ska skapas och användas.	Alla nämnder och bolag	KS	
En jämställdhetsanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras som underlag för framtida insatser.		KS	
Indikatorer tas fram för att möjliggöra uppföljning av perspektiven barn, äldre och jämställdhet	Alla nämnder och bolag	KS	
Personer med funktionsnedsättning och brukarorganisationernas erfarenheter och kunskaper ska tas till vara vid exempelvis utbildningar och inför strategiska beslut.	Alla nämnder och bolag	KS	
Återkommande dialoger och samverkan ska ske mellan företrädare för Uppsala kommun, brukare, närstående och brukarorganisationer.	KS, GSN, OSN, ÄLN, AMN, SCN	KS	
En konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut.	Alla	KS	
Alla medborgare ska garanteras delaktighet och tillgänglighet vid allmänna val.		VLN	
En brukarombudsman ska tillsättas vars definition och ansvar utarbetas i samråd med HSO.		OSN	

2. Bemötande och kompetens

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärder tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 8, 17, 19 och 24.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning, bemötas med kunskap och respekt av medarbetare i kommunens samtliga verksamheter.	Alla nämnder och bolag	
Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning, ha reella möjligheter att bestämma i frågor som gäller dem.	Alla nämnder och bolag	
Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning erbjudas personcentrerat och samordnat stöd.	Alla nämnder och bolag	
Uppsala kommun ska i samverkan med andra myndigheter arbeta för att förebygga att personer med funktionsnedsättning faller mellan organisatoriska mellanrum.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Relevant kompetens ska säkerställas hos medarbetare vars arbete berör personer med funktionsnedsättning.	KS, GSN, OSN, SCN, AMN, UBN, PBN, ÄLN	KS	
Kompetensutveckling kring tillgänglighet och delaktighet ska utgå från ett brukarperspektiv.	Alla nämnder och bolag	KS	
Utbildning i bemötande och värdegrundsfrågor rörande personer med funktionsnedsättning ska erbjudas förtroendevalda.	Alla nämnder och bolag	KS	
Samordnad individuell plan (SIP) ska implementeras och användas.	OSN, UBN, SCN, AMN och ÄLN	OSN	

3. Information och kommunikation

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärder tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 9, 19, 21 och 29.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
I Uppsala ska alla kunna ta del av information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Alla ska ges förutsättningar till att använda och utveckla sin kommunikativa förmåga.	KS, UBN, OSN, SCN, AMN, ÄLN	KS	
Alla kommunala verksamheter ska arbeta för att informera på ett sätt som når alla oavsett funktionsnedsättning.	Alla nämnder och bolag	KS	
Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) ska utvecklas, användas och spridas inom Uppsala kommuns verksamheter.	KS, OSN, SCN, AMN, ÄLN	KS	

4. Fysisk tillgänglighet

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärder tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 9,19, 20 och 30.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Alla ska tryggt kunna förflytta sig, vistas i och använda Uppsalas inne- och utemiljö.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Tillgängligheten ska öka i offentliga lokaler.	Alla nämnder och bolag	KS	
Resor med färdtjänst och andra samhällsbetalda resor såsom skolskjuts ska vara trygga, pålitliga och ändamålsenliga för den enskilde.	GSN, OSN, UBN, SCN och AMN	GSN	
Antalet handikapparkeringar ska öka.	Parkeringsbolaget, GSN	Parikeringsbolaget	
Fler offentliga toaletter som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.	-	GSN	

5. Utbildning

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärder tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 7, 8, 9, 24 och 26.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Alla barn, ungdomar och vuxna ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att både nå kunskapsmålen och använda sin kunskap och förmåga i vardagslivet.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Utbildningsmiljön ska vara utformad så att alla kan delta oavsett funktionsnedsättning.	UBN, KS, PBN, Skolfastigheter, AMN	UBN	
Utbildningsmiljön ska även vara tillgänglig för vårdnadshavare och besökare.	UBN, KS, PBN, Skolfastigheter, AMN	UBN	
Möten mellan elever från olika skolformer ska främjas i syfte att motverka stigmatisering av barn och ungdomar med funktionsnedsättning.	AMN	UBN	

6. Arbete och sysselsättning

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärder tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 19, 26 och 27.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Allas arbetsförmåga ska tas tillvara.	Alla nämnder och bolag	
Uppsala kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare och även verka för att privata arbetsgivare tar sitt ansvar så att personer med funktionsnedsättning kan finna, få och behålla ett arbete.	Alla nämnder och bolag	
Uppsala kommun ska stärka möjligheten till meningsfull sysselsättning för personer vars funktionsnedsättning försvårar ett ordinarie arbete.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Möjligheterna till anpassade arbetsuppgifter och arbetstider ska öka för att alla ska kunna arbeta efter sin förmåga.	Alla nämnder och bolag	KS	
Möjligheter till anpassade eller alternativa arbetsplatser ska öka.	Alla nämnder och bolag	KS	
Tillgången till praktikplatser för personer med funktionsnedsättning, exempelvis gymnasiesärskolans elever, ska öka.	Alla nämnder och bolag	KS	

7. Bostad

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärd tar sin utgångspunkt från FN-konventionen artikel 6, 9, 16, 19, 28.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Alla ska ha och kunna leva i en bostad som är anpassad efter individens behov.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Tillgängligheten och användbarheten av nyproducerade bostäder ska säkerställas av Uppsala kommun.	KS, OSN, ÄLN, SCN, PBN, Uppsalahem	KS	
Möjligheten att välja sin bostad och att flytta ska öka för personer som på grund av sin funktionsnedsättning har beslut om särskilt boende.	ÄLN	OSN	
Uppsala kommun ska utreda alternativa lösningar i syfte att säkerställa att en funktionsnedsättning inte innebär ökade boendekostnader för den enskilde.	KS, PBN, ÄLN och OSN	KS	
Skyddade boenden ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.	SCN, KS, PBN Uppsalahem	SCN	

8. Vardags-och familjeliv

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärd tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 8, 17, 19, 22, 23 och 28.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Alla personer med funktionsnedsättning och deras närstående ska ges det stöd som behövs för ett välfungerande vardags- och familjeliv.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Personer med funktionsnedsättning ska ges det stöd och råd som behövs för att efter önskemål leva ett så självständigt liv som möjligt med respekt för privatlivet.	OSN, SCN, ÄLN	OSN	
Barn med funktionsnedsättning och deras familjer ska ges stöd och insatser så att barnet upplever samma rättigheter och friheter som andra barn.	OSN, UBN, SCN, AMN	OSN	
Samordning av insatser till familjer med barn med omfattande funktionsnedsättningar ska utökas och förbättras.	OSN, UBN, SCN, AMN	OSN	
Det ska vara möjligt för personer med beslut om särskilt boende att bo tillsammans med någon annan.	-	OSN	

9. Kultur, fritid, idrott och hälsa

De övergripande målen och prioriterade delmål/åtgärd tar sin utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 19, 25, 26, 28 och 30.

Övergripande mål	Ansvarig	Status
Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter.	Alla nämnder och bolag	

Prioriterade delmål/åtgärd	Ansvarig	Huvudansvarig	Status
Den fysiska tillgängligheten i Uppsalas kulturutbud ska öka.	KTN, PBN, UKK, Uppsala stadsteater	KTN	
Fritidshem, fritidsklubbar, fritidsgårdar, lekplatser och kulturskola vara tillgängliga för alla barn och ungdomar.	KTN, GSN, UBN, PBN, Skolfastigheter	KTN	
Utbudet av och tillgängligheten till olika motionsalternativ för personer med funktionsnedsättning ska öka.	IFN, GSN, Sport- och Rekreativbolaget, ÄLN, OSN, SCN, Fyrishov	IFN	
Föreningar och privata aktörer som erbjuder anpassade motions- eller kulturaktiviteter ska erbjudas stöd och utbildning.	IFN, KS, KTN	IFN	

Uppföljning

Alla nämnder och bolag ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda delmålen/åtgärderna målen till kommunstyrelsen i samband med augustiuppföljningen. De övergripande målen ska alla nämnder och bolagsstyrelser ta ansvar för att uppfylla. Omsorgsförvaltningen har tillsammans med kommunstyrelsen ansvar för att följa upp och vid behov revidera handlingsplanen. Huvudansvarig nämnd/bolagsstyrelse ska säkerställa att perspektiven kring barn, äldre och jämställdhet följs upp utifrån framtagna indikatorer.

Relaterade dokument

- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.
- CEMR-deklarationen.

Kommunledningskontoret

BilagaHandläggare:
Karin Eduards

Remissinstanser för förslag till reviderad handlingsplan för full delaktighet

Uppsala kommun nämnder

- Arbetsmarknadsnämnden
- Gatu- och samhällsmiljönämnden
- Idrotts- och fritidsnämnden
- Kulturnämnden
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden
- Namngivningsnämnden
- Plan- och byggnadsnämnden
- Räddningsnämnden
- Socialnämnden
- Utbildningsnämnden
- Valnämnden
- Äldrenämnden
- Överförmyndarnämnden

Uppsala kommun bolag

- Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB
- Uppsala kommun Utvecklingsfastigheter AB
- Destination Uppsala AB
- Uppsala Bostadsförmedling
- Uppsala Kommun Skolfastigheter
- Uppsala Konsert & Kongress AB
- Uppsala Parkerings AB
- Uppsala Stadsteater AB
- Uppsala Vatten och Avfall AB
- Uppsalahem AB

Föreningar med bidrag från eller annat samarbete med omsorgsnämnden

- Attention Uppsala
- Autism Uppsala län
- Brukarrevisionsbyrån i Uppsala
- Club Lindormen RSMH
- Dyslexiförbundet
- Fibromyalgiföreningen i Uppland
- Frälsningsarmén Brobygget
- Funktionsrätt Uppsala kommun
- Föreningen FUB Uppsala-Knivsta
- Föreningen Föreningsgården Ekolnsnäs
- Föreningen Verkstan RSMH
- Hörselskadades förening i Uppsala
- IFS, Intresseföreningen för schizofreni och andra psykoser
- Neuro Uppsala-Knivsta
- OCD-föreningen i Uppsala
- Reumatikerföreningen Uppsala
- Rörelsehindrade barn och ungdomar i Uppsala län
- SPES Uppsalakrets
- Stroke Uppsala
- Synskadades Riksförbund i Uppsala-Knivsta
- Träffpunkternas Intresseförening
- Uppsala läns dövas förening
- Dövblindas förening, FSDB
- RSMH Kungsängsliljan
- Föreningen FUB-gården Tallkrogen
- Fyrisgården

§ 30

Revidering av handlingsplan för programmet för full delaktighet

OSN-2023-00476

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** överlämna förslaget till handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och antagande.

Sammanfattning

Ett förslag till ny handlingsplan har tagits fram för Uppsala kommuns *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*. Programmet och handlingsplanen gäller för alla kommunens nämnder och bolag. Förslaget till ny handlingsplan lämnas över till kommunstyrelsen för fortsatt beredning och antagande.

Den nya handlingsplanen och åtgärderna i den syftar till att stärka arbetet för ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning genom att möta upp mot programmets olika mål. Målområdena är demokrati och inflytande, bemötande och kompetens, information och kommunikation, fysisk tillgänglighet, utbildning, arbete och sysselsättning, bostad, vardags- och familjeliv samt kultur, fritid, idrott och hälsa.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 22 april 2024
- Bilaga, Förslag till handlingsplan för program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag och finner att nämnden beslutar så.

Särskilda yttranden

Carolina Bringborn (M), Evelina Solem (KD) och Karolina Wigenfeldt (C) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Vi ställer oss till fullo bakom förslaget som tydliggör att ansvaret för att människor med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället på samma villkor som alla andra, åligger hela kommunen och många fler nämnder och bolag än Omsorgsnämnden. Men det majoriteten nu föreslår räcker inte för att nå målen i programmet. Som förslaget ser ut ska de föreslagna förtydligandena följas upp av Omsorgsnämnden. Vi vill att dessa uppföljningsområden i stället ska bli en del av Mål och budget där de berörda nämnderna behöver få skarpa uppmaningar i form av mål från Kommunfullmäktige. Redovisningen av hur nämnder och bolag lever upp till dessa krav behöver då också återredovisas till Kommunfullmäktige. Först då kan vi på riktigt förvänta oss att Uppsala kommun kan leva upp till de mål som finns i programmet.

Mikael Eriksson (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Väldigt bra att OSN är aktiv och är med och skapar en handlingsplan för full delaktighet. Det är ett stort och komplext område och det är lätt att gå vilse och i synnerhet om man ambitiöst vill vara med på många målområden. Det är viktigt att OSN tar ett ansvar och visar tydligt för andra förvaltningar och bolag att OSN tar allvarligt på handlingsplanen.

Några exempel för att göra det tydligt:

- Att följa FN konventionen om funktionsnedsättning där Sverige fick kritik under våren av FN att vi inte följer konventionen. Kommunerna fick också kritik att vi bortser från konventionen.
- Bemötande och kompetens: Att säkerställa att det är en som ansvar för kallelse till SIP möten och inte som nu, det ansvaret kan gå runt beroende på hur gruppen ser ut.
- Information och kommunikation: Beslut på lättläst svenska likväl som detta ärende ska skriva på lättläst svenska. Att öka kompetensen när det gäller IT för personer för funktionsnedsättning låter bra, dock är stora delar av målgruppen utestängda då de saknar mobilt bankid, vilket inte är en nyhet.
- Fysiskt tillgänglighet: Tillhör inte OSN, bara att gå tillbaka till vintern som var och fundera på vad och varför det inte fungerade så målgruppen kunde vara ut.

Omsorgsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2024-04-22

- Vardags och familjeliv: OSN leder genom exempel och ser över hur olika biståndsbeslut tas, så att inte praxis går före behovet. Det får inte uppkomma situationen där en biståndshandläggare tolkar regler på ett vis, får stöd av uppdragsstrateg att det stämmer och Verksamhetschef säger att så kan man inte tolka det.
- OSN ser över med självkritiska ögon vad OSN kan göra bättre, utifrån bland annat Agenda 2030 samt FN konventionen om funktionsnedsättning.
- Ovan är några punkter som exempel, mer finns att göra
- Löpande återrapportering till OSN hur arbetet går och vad som kan göras bättre.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande